

PORT
PAYÉ
HELLAS

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

'Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Μητροπολίτης 'Αττικής και Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ
'Αριθμός φύλλου 237

16 Σεπτεμβρίου 2008

Μοναχικοί όδοιπόροι

ύνδρομο άπροσδόκητης και γενικευμένης μοναξιάς. 'Η πικρή και μελαγχολική έμπειρία της γενιάς μας. Τό μελανό στίγμα της «προοδευμένης» έποχής μας. 'Ο κοινός στεναγμός μας, πού έμβολίζει τό, έμφανισιακά, πλουμιστό άνάκτορο της άναπτυγμένης και έκσυγχροτισμένης εύμάρειάς μας και έγγράφεται έμφαντικά, ώς ρέκβιεμ, στό σκληρό δίσκο των βιομάτων μας.

Περιμένετε μιά τέτοια έκβαση του περιπετειώδους ταξιδιού της Πιστορικής άμαξας; Θά μπορούσατε νά φανταστείτε, κατά την περίοδο των νεανικών σας όνειρων, πώς στον αιώνα των πολλών άγαθών και της έκλεπτισμένης τεχνολογίας, τό σκοτεινό σύννεφο της άφόρητης ψυχικής καταχνιάς θά σκέπαζε τούς δρόμους της ύπαρξιακής συμπόρευσής μας, θά έπνιγε τή χαρά και την εύτυχία της έγκάρδιας και γόνιμης «κοινωνίας» μας και θά μās έσπρωχνε στά μονοπάτια της άποξένωσης και της ψυχικής άπομόνωσης;

Μή δοκιμάσετε νά δρασκελίσετε, μέ ἐπιπολαιότητα, τό φαινόμενο. Μή τό θεωρήσετε εὐκαιριακό. Καί μή τό ἰχνογραφήσετε σέ περιορισμένο χῶρο καί μέ ἀδύνατες, ἀχνές ἀποχρώσεις. Πρὶν κάνετε μιὰ τέτοια, ἰσχνή ἀποτίμηση, ἀπλῶστε τήν ἀκοή σας νά συλλάβετε τούς στεναγμούς καί ἀνοίξτε τὰ ντοκουμέντα, γιά νά κοινωθήτε στίς ἔρευνες καί στίς ἀποτιμήσεις τῶν εἰδικῶν. Φυλλομετρεῖστε τόν καθημερινό τύπο, γιά νά πληροφορηθεῖτε, πόσοι ἄνθρωποι, στή χώρα μας, στήν ἡπειρό μας, στόν πλανήτη μας ὁλόκληρο, σύρουν μέ βαρυθυμία τό τρακαρισμένο ὄχημα τῆς ὑπαρξῆς τους καί, κατά τή μακρά, ἐπώδυνη κούρσα τους δέ συναντοῦν καρδιά συμπάραστασης καί χέρι βοήθειας. Πατεῖστε καί τό κουμπὶ τοῦ τηλεοπτικοῦ σας δέκτη γιά νά μάθετε πόσοι καί ποιοί, ἄσημοι καί ἐπίσημοι, ἔφτασαν στό τέρμα τοῦ ἐπίγειου ἀθλήματός τους, ἀσφυκτικά ἀπομονωμένοι σέ κάποια μεγαλόπρεπη βίλλα ἢ σέ κάποια παράγκα ἐτοιμόρροπη. Ἄνοιχτεῖτε σέ κάποια-ἔστω μικρή, ἔστω πεταχτή-προσωπική ψηλάφηση τῆς γύρω σας πραγματικότητας καί προσεγγίστε, μέ ἀπλότητα καί ἀγάπη, τὰ στέκια τῆς νέας γενιᾶς. Τά ἐνδιαιτήματα καί τούς χώρους ἐκτόνωσης τῶν κληρονόμων τοῦ ἐπιστημονικοῦ καί τοῦ τεχνολογικοῦ μας ἀνακτόρου καί καταγράψτε τίς πονεμένες ἐξομολογήσεις τους καί τίς ὀργισμένες καταφορές τους ἐνάντια στή γενιά πού τούς γέννησε. Ὅλοι θά σᾶς ποῦν, ὅτι τούς λείπει ἡ ἄδολη, ἀγαπητική παρουσία. Καί ὅλοι θά ὁμολογήσουν, ὅτι πασκίζουν νά χτίσουν δεσμούς, φιλικούς ἢ ἐρωτικούς, πού ἐνῶ τούς ὄνειρεύτηκαν συναρπαστικούς καί ἀθάνατους, κατάντησαν φενάκη. Καί βρέθηκαν, ξαφνικά, ριγμένοι στό μαῦρο βράχο τῆς μοναξιάς.

Η ἐποχή μας εἶναι φοβερά προβληματική. Γνωρίζει καί ἐπεξεργάζεται, μέ ἐπιστημονική λεπτολογία, τή διαλεκτική τῆς μάζας. Ἀλλά δέ γνωρίζει καί δέν μπορεί νά ἀναπτύξει τήν κοινωνία τῶν ὑπάρξεων. Ρίχνει συνθήματα συναρπαγῆς καί καθυπόταξης τοῦ πλήθους. Ἀλλά δέν ἔχει τή δύναμη νά ἀφουγκραστεῖ τίς πονεμένες καρδιές. Οἱ ἄνθρωποι, ἀποκομμένες μονάδες καί παγωμένες καρδιές, ὁδοιποροῦν μόνοι, ξένοι καί ἀσυνόδευτοι περιηγητές, στήν πνιγρὴ ἐρημιά τῆς παγκοσμιοποίησης καί τῆς μαζοποίησης. Μέ τίς παρωπίδες τοῦ ἀτομοκεντρισμοῦ στά μάτια. Καί μέ τήν κρυάδα τῆς ἀδιαφορίας ἀπλωμένη στήν ἔκφραση.

Καταθέτουμε όλοι μας, στο κοινό ταμείο των οικονομικών και των πολιτιστικών εισφορών, τον όβολό του μόχθου μας και την αναμμένη λαμπάδα των ελπίδων μας. Δαπανούμε, εξαντλητικά, τις δυνάμεις της ψυχής και του σώματός μας, μέσα σε πόλεις μαμούθ, που είναι ποτισμένες με το καυσαέριο των μηχανών και πνιγμένες στο τσουνάμι των προβλημάτων. Γνωστές οι λεωφόροι. Άγνωστοι οι άνθρωποι. Κοινά και τυποποιημένα τά προϊόντα της καθημερινής κατανάλωσης. Διάφορη η γεύση, που απομένει στη γλώσσα ή θησαυρίζεται στην καρδιά, μετά την επίμονη δοκιμή των προσφορών της άκόρεστης ευμάρειας. Μετά το μοναχικό περπάτημα, μετά την έναγώνια περιπλάνηση στην αγορά της χλιδής, μετά το στιγμιαίο πέρασμα από το κώρο συναγελασμού του έμπορευματοποιημένου ξεφαντώματος, νοιώθουμε να κατασταλάζει στα βάθη της ύπαρξής μας η βλοσυρή μοναξιά και η φοβία του φυλακισμένου αετού, που δέν καταφέρνει να ανοίξει τά φτερά του και να χαρεί τό πέταγμα στον καταγάλανο όρίζοντα.

Ηφοβία ή η προχωρημένη κατάθλιψη της εγκατάλειψης και της μοναξιάς είναι η έμπειρία, που αποσυνδέει, όλοένα και δραματικότερα, τά αγαπτικά βύσματα της κοινωνίας μας. Καθηλώνει τά δράματά μας στο «μηδέν» και στο «τίποτα». Γκρεμίζει τις γέφυρες προς τό συνάνθρωπο, προς τό συνοδοιπόρο και συναθλητή των μεγάλων, των ευγενικών επιδόσεων. Και περιορίζει τούς ύπαρξιακούς στόχους μας στην κτήση και στη δοκιμή του «εφήμερου». «Φάγωμεν και πίωμεν, αύριον γάρ αποθνήσκομεν» (Α΄ Κορινθ. ιε΄ 32).

Θά ανοίξω, μπροστά σας, μιά παλιά θλιμμένη έξομολόγηση του Έλληνα ποιητή Λαπαθιώτη, που χάνοντας τό νόημα της ύπαρξής του, δέ βρήκε άλλο επίλογο να βάλει στο έπος της ζωής του, παρά τό απονενομημένο τόλμημα της αυτοκτονίας. Έζησε στο «μεσοπόλεμο» και αυτοκτόνησε πριν αρχίσει να πλέκεται ο μεταπολεμικός μύθος. Η συμπεριφορά του και ο στίχος του έρχονται, ως προφητικοί απόηχοι, να μās συνταράξουν και να μās άφυπνίσουν. Και να υπομνηματίσουν τό βαρύ βίωμα της κατάθλιψης και τή φυγή προς τήν αυτοκτονία, που επιλέγουν όχι λίγοι από τούς συγχρόνους μας:

Κριτική - αὐτοκριτική

Περί «πληροφορίας» πρός «ἀπληροφόρητους»

Θεσα καί ἐξέθεσα, μέ τό προηγούμενο κείμενό μου, τίς ἀνησυχίες μου καί τίς σκέψεις μου σχετικά μέ τήν ἀδήριτη ἀνάγκη τῆς κριτικῆς καί τῆς αὐτοκριτικῆς στό Συνοδικό περίβολο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Οἱ Ἐπίσκοποι, πού συναπαρτίζουν τή Συνοδική ὁμήγυρι, ἔχουν ἐπωμιστεῖ τή βαρύτερη ἀποστολή νά διακρατοῦν καί νά λιτανεύουν, κατά

τήν ἀνέλιξη τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας, ἀνόθευτη τήν Εὐαγγελική ἀλήθεια καί νά ποιμαίνουν «τό ποίμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μή ἀναγκαστῶς, ἀλλ' ἐκουσίως, μηδέ αἰσχροκερδῶς, ἀλλά προθύμως, μηδέ ὡς κατακυριεύοντες τῶν κληρῶν, ἀλλά τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου» (Α' Πέτρ. ε' 2-3). Ἡ ἐξάρτησή τους ἀπό τό πρόσωπο τοῦ Ἀρχιεπίσκοπου Ἰησοῦ Χριστοῦ καί ὁ φόρτος

*«Τά χρόνια μου πῆγαν καί κεῖνα χαμένα,
στό δρόμο πού πῆρα δέ βρῆκα κανένα,
πού νάχει χαρεῖ μερικά».*

Μή μοῦ πεῖτε, πώς ἡ ἐμπειρία τοῦ ποιητή, πού διασώθηκε στόν προφητικό του στίχο, δέν ἀποτελεῖ, σήμερα, καθολικευμένη ποιότητα βίου. Ἄν μοῦ καταθέσετε αὐτή τήν ἔνσταση, θά σᾶς παραπέμψω στίς σελίδες τοῦ ἡμερήσιου τύπου, στίς τηλεοπτικές ἐξομολογήσεις τῶν ἀχθοφόρων τῆς πικρίας καί στίς ἔγκυρες στατιστικές τῶν ἐρευνητικῶν ἐργασιῶν. Ὅλοι αὐτοί οἱ πομποὶ πληροφόρησης ἐνημερώνουν τίς πολιτικές ἐξουσίες καί τίς ἀνθρωπιστικές ὀργανώσεις, γιά τή σκοτεινιά τῆς ἀπόγνωσης καί τῆς κατάθλιψης, πού ἀπλώνεται ὀλοένα καί σέ εὐρύτερα στρώματα καί κατακυριεύει καί κατατυραννεῖ τήν πελατεία τῆς ἀκόρεστης εὐμάρειας. Καί, τελικά καί συμπερασματικά, ὑπογράφουν τό πιστοποιητικό ἀποτυχίας τῆς «προοδευτικῆς» ἐξόρμησης αἰχμαλωσίας τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης στήν ἀνοημάτιστη, μοναχική περπλάνση.

τῆς ἀποστολῆς τους, τούς ὑποχρεώνουν νά βρίσκονται σέ ἀκοίμητη ἐγρήγορη. Νά μὴ ἀποφασίζουν ἀβασάνιστα καί ἐπιπόλαια. Καί νά μὴ προσπερνοῦν, μέ ἀδιαφορία ἢ μέ ἔνοχη ἐπικάλυψη, τίς ἐκτροπές καί τίς ὅποιες-δήποτε ἠθικές μειοδοσίες. Χρέος τους καί εὐθύνη τους εἶναι, νά ἐπισημαίνουν τίς διολισθήσεις στό κοσμικό φρόνημα ἢ στήν πλάνη, μέ διάφανη εἰλικρίνεια. Νά θεραπεύουν τά ἀτοπήματα μέ τελωνική ταπείνωση. Καί νά δρομολογοῦν τόν ἐξαγιασμό ὁλόκληρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος μέ ὁλοκάρδια ἐπιμέλεια.

Στό πνεῦμα αὐτό τῆς ἐξαγιασμένης καί καταξιωμένης ἐκκλησιαστικῆς μας Παράδοσης καί στή χρεωστική πρακτική τῆς ἀψιμυθίαστης εὐθύτητας, θά τολμήσω νά ἀναγνώσω, «εἰς ἐπήκοον παντός τοῦ λαοῦ», μιά σελίδα τῆς σύγχρονης ἐπισκοπικῆς ἐπικοινωνιακῆς πολιτικῆς, πού προδίδει λυμφατική θεολογική κατάρτιση, διάστροφη χρήση τῶν Καινοδιαθηκικῶν κειμένων καί ἀνορθόδοξο-ἀντίγραφο τοῦ κοσμικοῦ-σχεδιασμοῦ πρόσβασης στήν καρδιά καί στή συνείδηση τῆς λαϊκῆς μάζας.

Ἡ μακροχρόνια ἐνασχόλησή μου μέ τήν ἐκκλησιαστική δημοσιογραφία, ἔφερε στά χέρια μου κείμενα σύγχρονων Μητροπολιτῶν, πού φιλοτιμοῦνται ἢ ἐκπειράζονται νά ἐμφανίσουν στό ποίμνιό τους καί στήν εὐρύτερη κοινωνική παρεμβολή, τεχνητά ἐξοραϊσμένα, τά ὁράματά τους καί εἰκονικά πλούσιο τόν ἀμητό τοῦ ποιμαντικοῦ τους μόχθου. Ἡ φυλλομέτρηση αὐτῶν τῶν ἐντύπων δέν πείθει καί δέν

ἐνθουσιάζει. Κυριολεκτικά, ἀποκαρδιώνει. Καί-συχνά-ἐξοργίζει.

Ἐκδηλώσεις, πού δέν ἐπεκτείνονται πέρα τῶν στενῶν ὁρίων τῆς λειτουργικῆς διακονίας καί τῆς ἐθιμοτυπικῆς παρουσίας σέ δημόσιες, κοσμικές ἐκδηλώσεις, περιγράφονται καί χρωματίζονται, ὡς σημαντικές ἐπισκοπικές πρωτοβουλίες καί ὡς σημεῖα ἀφυσπνιστικοῦ Εὐαγγελισμοῦ καί γνήσιας, θυσιαστικῆς ποιμαντικῆς φροντίδας τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας. Ρεπορτάζ ἐπαναλαμβανόμενα, πού ἐνημερώνουν τούς ἀναγνώστες, ὅτι ὁ «σεβασμιότατος» ἱερούργησε κατά τήν πανήγυρη κάποιου Ναοῦ τῆς ἐπισκοπικῆς του περιφέρειας ἢ ἐλάμπρυνε, μέ τήν παρουσία του, τό ἀρχιερατικό συλλεῖτο-ουργο, πού πραγματοποιήθηκε στήν ἀνατολή ἢ στή δύση, στό βορρά ἢ στό νότο, στίς παλιές ἢ στίς νέες χώρες τῆς ἑλληνικῆς ἐπικράτειας, διαφημίζονται ὡς μεστή νοήματος καλλιέργεια τοῦ διορθόδοξου πνεύματος, ἐνώ δέν ἀποτελοῦν, παρά φαιδρά, αὐτοδιαφημιστικά σκαριφήματα. Τά ρεπορτάζ αὐτά, καθὼς ἐμπλουτίζονται μέ ἀτέλειωτη γκάμα φωτογραφιῶν, ἐκτός τῶν ἄλλων, λειτουργοῦν καί ὡς πασαρέλα, στήν ὁποία ἐπιδεικνύεται ἡ, ἀσύλληπτη σέ ἀριθμό καί ἀπίθανη σέ χλιδάτη διακόσμηση, συλλογή ἀμφίων τοῦ αὐτοδιαφημιζόμενου Μητροπολίτη. Ἔτσι, τά λαμπερά ἀρχιερατικά μοντέλα, ἀντί νά ἐντυπωσιάσουν καί νά αἰχμαλωτίσουν τήν ἐκτίμηση τοῦ ποιμνίου, ἐρεθίζουν τήν ἀπαρέσκεια. Δρομολογοῦν ἀπαξιωτικούς σχολιασμούς. Καί προκαλοῦν φυγόκεντρα ρεύματα.

Ἡ δημόσια κριτική αὐτῶν τῶν ἀπαξιωτικῶν πλάνων ἐπικοινωνιακῆς προσπάθειας εἶναι συχνή. Σχεδόν καθημε-

ρινή. Ἄσκειται καί ἀπό τόν ἐπαγγελματικό, κοσμικό Τύπο καί ἀπό τούς πυρῆνες τοῦ ἀναγεννητικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὀράματος.

Ἐπάρχει, ὡστόσο, μιά ἄλλη πτυχή τοῦ ἀποκαρδιωτικοῦ φαινομένου, πού δέν κέντρισε-ἴσαμε σήμερα-τή δέουσα προσοχή καί δέ σχολιάστηκε ἀπό κείνους, πού ἔχουν τήν ἀρμοδιότητα καί ἀκέραιη τήν εὐθύνη, νά ἐπισημάνουν καί νά ἐλέγξουν κάθε λαθεμένη ἢ διάστροφη ἐρμηνεία τῶν κειμένων τῆς Ἱερῆς Ἀποκάλυψης.

Μερίδα τῶν αὐτοδιαφημιζόμενων Μητροπολιτῶν-καί ὄχι μικρή-γιά νά θεμελιώσει ἀγιογραφικά τή φαρισαϊκή αὐταρέσκεία της καί νά δικαιώσει τή φτηνή αὐτοπροβολή της, καταφεύγει σέ ἓνα συγκεκριμένο χωρίο τῆς Καινῆς μας Διαθήκης. Σέ μιά, ἰδιαίτερα ἱεροπρεπή καί σεμνή, σύσταση τοῦ ἀποστόλου Παύλου πρὸς τόν μαθητή του Τιμόθεο. Καί τήν ἐρμηνεύει «κατά τό δοκοῦν», ἔτσι, πού νά ἐμφανίζεται πώς ἐπικαλύπτει τήν ἐγωπάθεια τῶν ἀθεολόγητων Ἐπισκόπων καί δικαιώνει τήν ἀγοραία διαφήμιση τῶν ἀνύπαρκτων χαρισμάτων τους.

Ὁ μέγας μας Ἀπόστολος, στή δεύτερη Ἐπιστολή του πρὸς τόν Τιμόθεο καί κατὰ τήν παράθεση τῶν ἀκροτελεύτιων συμβουλῶν του, Γράφει: «*Σὺ δέ νῆφε ἐν πᾶσι, κακοπάθησον, ἔργον ποιήσον εὐαγγελιστοῦ, τήν διακονίαν σου πληροφορήσον*» (Β' Τιμ. δ' 5). (Σὺ μένε ἀγρυπνος καί προσεκτικός σέ ὄλα. Μὴ δειλιάσεις μπροστά στόν κόπο καί στήν περιπέτεια. Κακοπάθησε γιά τή διάδοση τῆς ἀλήθειας. Κάνε ἔργο Εὐαγγελιστοῦ. Ὀλοκλήρωσε, μέ κάθε

ἀκρίβεια, τήν ἀποστολή, πού σοῦ ἀνέθεσε ἡ Ἐκκλησία).

Αὐτή τήν τελευταία φράση, πού ὑπογραμμίζει τό χρέος τῆς ἐνσυνείδητης καί προσεκτικῆς ὀλοκλήρωσης τοῦ ἱεροῦ ἀποστολικοῦ ἔργου, τήν κακοερμηνεύουν καί τήν σφετερίζονται οἱ ἐραστές τῆς ἀνθρώπινης δόξας Ἐπίσκοποι. Τήν παρουσιάζουν ὡς ἐντολή, νά «πληροφοροῦν» καί νά διαφημίζουν τά «κατά δόκηση» καλά ἔργα τους καί νά διεγείρουν τά πλήθη σέ ἰαχές θαυμασμοῦ καί σέ κροταλιστό χειροκρότημα.

Ἡ παραχάραξη αὐτή, ἂν γίνεται σκόπιμα, ἀποτελεῖ βεβήλωσι καί προδοσία τοῦ ἐπισκοπικοῦ χαρίσματος. Ἐὰν ἀποτελεῖ σύμπτωμα ἀγνοίας καί ἀδυναμίας νά διαβάσουν προσεκτικά καί νά ἐρμηνεύσουν σωστά τά Εὐαγγελικά κείμενα, ἡ ἀνικανότητά τους φανερώνει πλήρη ἀσχετοσύνη πρὸς τό λειτούργημα, πού ἐπωμίστηκαν.

Φίλοι Ἐπίσκοποι, ὅσοι προσφεύγετε στή διάστροφη ἐρμηνεία τῆς ἀποστολικῆς σύστασης, γιά νά ἐπενδύσετε καί νά ἐπικαλύψετε τή φαρισαϊκή μανία τῆς ἐπίδειξης μέ τό διάτρητο ἰσχυρισμό, ὅτι εὐθυγραμμίζεστε στήν Παύλεια ἐντολή, πρὶν ἀδράξετε στό χέρι τόν κάλαμο, γιά νά χαράξετε τήν ὁδὴ τοῦ αὐτοδοξασμοῦ σας, δέν προβληματιστήκατε καί δέ διερωτηθήκατε ποιά εἶναι ἡ ἀύθεντικὴ ἐρμηνεία τοῦ χωρίου;

Εἶστε Ἐπίσκοποι τῆς Ἐκκλησίας. Φυλάγετε στά ἑρμάρια σας ἔμπορτα ἤ-ἔστω-ἰσχνά ἀποδεικτικά θεολογικῶν σπουδῶν. Ἀνεβαίνετε τά σκαλοπάτια τοῦ θρόνου σας καί ἀποτολμᾶτε τήν

παρουσίαση στο λαό και την έρμηνεία όλων των ιστορικών γεγονότων και όλων των διδαχών, πού βρίσκονται θησαυρισμένα στα Ίερά μας Βιβλία. Κάθεστε στην καθέδρα του Συνοδικού και από τη θέση αυτή μελετάτε και αποφαίνεστε για κρίσιμα θέματα της Έκκλησίας. Μέ δεδομένο όλο αυτό τό φόρτο του πνευματικού σας έξοπλισμού και των αρμοδιοτήτων σας, επιτρέψτε μου, νά σᾶς ρωτήσω: Πῶς άσκεΐτε τό ιερό και «άκρως υπεύθυνο» λειτουργημά σας; Δίχως νά διερωτηθεΐτε, αν ή έρμηνεία, πού δίνετε στα κείμενα των Γραφών, εΐναι σωστή; Και δίχως νά άνησυχήσετε, μήπως ή ψήφος σας καταστρατηγεΐ τήν Ίερή Παράδοση των άγιών Άποστόλων μας και των φωτισμένων Πατέρων μας;

Σεΐς έκλαμβάνετε τήν προτροπή του άποστόλου Παύλου «τήν διακονίαν σου πληροφόρησον» ως έντολή για άυτοπροβολή και άυτοδιαφήμιση. Και έγώ σᾶς παραπέμπω σε κείμενα σοφών και άγιών έρμηνευτών, πού βρίσκουν στη φράση αυτή τήν προτροπή για προσεκτική και εύσυνείδητη όλοκλήρωση του άποστολικού έργου.

Ο άγιος Ίωάννης ο Χρυσόστομος, ο βαθύς και φωτισμένος μελετητής των Γραφών, μᾶς δίνει τήν παρακάτω έρμηνεία του χωρίου: «Ο Χριστός έλεγε προς τῷ τέλει, ότι "έσονται ψευδόχριστοι και ψευδοπροφήται". οὕτω και οὕτος, οτε έμελλε άποδημεΐν, ταῦτα έλεγε. "Σύ δε νῆφε έν πᾶσι. Κακοπάθησον", τουτέστι, Κάμε, προκατάλαβε, πριν ή τήν λύμην εκείνην έπελθεΐν, έν ασφαλεΐ τά πρόβατα κατάστησον, έως οὗ πάρεισιν οί λύκοι, πανταχοῦ κακοπάθησον". "Εργον ποιήσον εύαγγελιστοῦ, τήν διακονίαν σου πληροφό-

ρησον". "Αρα τουτο έργον εύαγγελιστοῦ τό κακοπαθεΐν και παρ' έαυτοῦ, και παρά των έξωθεν. "Τήν διακονίαν σου πληροφόρησον". τουτέστι, πλήρωσον. Ίδου και άλλη ανάγκη του κακοπαθεΐν» (Migne τ. 62, στ. 652). (Ο Χριστός έλεγε, προς τό τέλος της επίγειας παρουσίας Του «Θά υπάρξουν ψευτομεσσίες και ψευτοπροφήτες». "Ετσι και αυτός-ο Παῦλος-οταν έμελλε νά αναχωρήσει από αυτό τον κόσμο έλεγε αυτά: «Σύ μένε πάντα άγρυπνος και πρόσεχε σε όλα. Κακοπάθησε», φράση, πού σημαίνει κοπίασε, πρόλαβε, πριν νά ρθει εκείνος ο θλεθρος, οδήγησε τά πρόβατα σε άσφάλεια και όλο τον καιρό, πού βρίσκονται κοντά οί λύκοι, κακοπάθησε. «Κάνε έργο εύαγγελιστοῦ, πράγμα, πού σημαίνει, όλοκλήρωσε και φέρε σε πέρας τό διακόνημα, πού σου άνάθεσε ή Έκκλησία». "Αρα αυτό εΐναι τό έργο του εύαγγελιστοῦ, νά κακοπαθεΐ και οταν βρισκεται μόνος και οταν διώκεται και κινδυνεύει από τους έξωτερικούς έχθρους).

Όπως βλέπετε, φίλοι Ίεράρχες του είκοστοῦ πρώτου αΐωνα, ή προτροπή του άποστόλου μας Παύλου στο μαθητή του Τιμόθεο δεν τον ώθει στη μάταιη και μικροπρεπή διαλάληση των υπαρκτων ή των άνυπαρκτων υπηρεσιών στο Σῶμα της Έκκλησίας. Εΐναι μιά παρακίνηση άγνης, άυτοθυσιαστικής άποστολικής προσωπικότητας, πού, μέ τολμηρό λόγο, προσδιορίζει, μπροστά στο νέο άγωνιστή και διάδοχό του στα άποστολικά άνοιγματα προς τήν οίκουμένη, τό χρέος του μόχθου και τήν προοπτική της κακοπάθειας. Εΐναι ένα σπινθηροβόλημα καρδιάς, πού του μεταλαμπαδεύει τό θάρρος και τήν

ἀποφασιστικότητα, γιά τή συνέχιση τοῦ ἔργου τοῦ «εὐαγγελισμοῦ», ἴσαμε τήν αἴσια ὀλοκλήρωσή του.

Νοιώθω τό χρέος νά σᾶς βεβαιώσω καί νά σᾶς ὑπογραμμίσω (μιά καί ἡ λαθεμένη πρακτική σας ἀποδεικνύει, πώς δέν ἀνασκαλεύετε τόν ὄγκο τῶν ἐρμηνευτικῶν σχολιασμῶν, τῶν παλιῶν καί τῶν σύγχρονων), ὅτι, ἴσαμε σήμερα, οἱ ἐξηγητές τῆς Καινῆς μας Διαθήκης δέν ἀπομακρύνονται οὔτε σπιθαμή ἀπό τή σοφή ἐρμηνεία τοῦ ἁγίου μας Ἰωάννη τοῦ Χρυσόστομου.

Θά σᾶς παρουσιάσω μερικές ἐρμηνεῖς, ὄχι γιά νά σᾶς πείσω, ἀλλά σᾶς τό λέω ἀνοιχτά-γιά νά σᾶς ἐπιτιμήσω καί γιά νά σᾶς παρακινήσω, πρίν πιάσετε στό χέρι τήν πένα-σάλπιγγα, γιά νά σαλπίζετε τά κατορθώματά σας, μέ τήν ἔνδειξη καί τή βεβαίωση, ὅτι υἱοθετεῖτε τήν ἔπαρση καί τήν καύχηση, γιὰτί σᾶς τό ζητάει ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν, νά σκύψετε ταπεινά καί νά μελετήσετε προσεκτικά καί τήν ἀποστολική προτροπή, ἀλλά καί τούς σοφούς σχολιασμούς, πού μᾶς ἔχουν κληροδοτήσει οἱ προσεκτικοί ἐρμηνευτές τῆς.

Ὁ Παναγιώτης Τρεμπέλας, σύγχρονος ἐρμηνευτής, πού ἔσκυψε προσεκτικά στά κείμενα τῶν Πατέρων μας, προτοῦ συντάξει τά ἐρμηνευτικά του ὑπομνήματα, ἀποδίδει μέ τήν ἀκόλουθη φράση τό συγκεκριμένο στίχο: «Σύ ὁμως πρόσεχε εἰς ὅλα ὅσα σοῦ παρουσιάζει τό ποιμαντικό σου ἔργον. Κοπίασε· κάμε ἔργον εὐαγγελιστοῦ, φέρε εἰς πλῆρες καί αἴσιον πέρας τήν ὑπηρεσίαν, πού σοῦ ἀνετέθη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ».

Ὁ, ἐξ ἴσου καταρτισμένος καί προσεκτικός ἐρμηνευτής τῆς Καινῆς μας Διαθήκης, Ἰωάννης Κολιτσάρας, ἐξηγεῖ: «Σύ ὁμως πρόσεχε ἄγρυπνος εἰς ὅλα ὅσα διδάσκει ὁ Θεός κί ἐπιβάλλει τό καθῆκον σου. Κοπίασε καί ταλαιπωρήσου εἰς τήν διακονίαν σου, κάμε ἔργον κήρυκος τοῦ Εὐαγγελίου, ἐκπλήρωσε εἰς τόν τέλειον βαθμόν τήν ὑπηρεσίαν, πού ἀνέλαβες ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ».

Ἡ ὁμάδα τῶν καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, πού συγκροτήθηκε, μέ ἐπικεφαλῆς τό Βασιλεῖο Βέλλα καί μέ μέλη τούς: Εὐάγγελο Ἀντωνιάδη, Ἀμίλκα Ἀλεβιζάτο καί Γεράσιμο Κονιδάρη, γιά νά δώσει στό σύγχρονο ἀναγνωστικό κοινό μιά μετάφραση στήν τρέχουσα, δημοτική γλώσσα, δέν ἀπομακρύνεται ἀπό τίς προηγούμενες, καταξιωμένες ἐρμηνεῖς. Σᾶς παραθέτω τό στίχο, γιά νά πειστεῖτε: «Σύ ὁμως, νά εἶσαι σώφρων εἰς ὅλα, κακοπάθησε, κάμε ἔργον εὐαγγελιστοῦ, τήν ὑπηρεσίαν σου κάνε εἰς τήν ἐντέλειαν».

Καί ἡ ἐντελῶς πρόσφατη μετάφραση, πού ἐκπονήθηκε ἀπό τούς καθηγητές Γαλίτη, Καραβιδόπουλο, Βασιλειάδη καί Γαλάνη καί κυκλοφόρησε μόλις τό 2003, δίνει τό ἴδιο νόημα στή συμβουλή τοῦ ἀποστόλου Παύλου καί ἀποκλείει κάθε ἀπόπειρα παραχάραξης του: «Ἐσύ, ὁμως, νά εἶσαι ἄγρυπνος γιά νά τά ἀντιμετωπίσεις ὅλα αὐτά. Νά κακοπαθήσεις, νά ἐργαστεῖς γιά τή διάδοση τοῦ εὐαγγελίου, νά ἐκπληρώσεις τό καθῆκον σου στήν ὑπηρεσία τοῦ Θεοῦ».

Ἡ ἔπαρση καί ἡ αὐτοδιαφήμιση, φίλοι Ἱεράρχες, εἶναι ἕνα φαρισαϊκό σύνδρομο, ὀλότελα ξένο πρὸς τή διδασχὴ τοῦ Κυρίου μας καί πρὸς τήν παράδοση, πού μᾶς κληροδότησαν οἱ ἅγιοι

Ἄπόστολοι καί οἱ χαρισματικοί Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὅταν ἐκπέμπονται καί μάλιστα «ἐν πλησμονῇ» ἀπό τούς παραστάτες τοῦ Γολγοθά καί λειτουργούς τῆς μυστικῆς Εὐχαριστιακῆς Τράπεζας, δέν «αἰχμαλωτίζουν πᾶν νόημα εἰς τήν ὑπακοήν τοῦ Χριστοῦ» (Β΄ Κορινθ. ι΄ 5), ἀλλά γελοιοποιοῦν τό φαντασιόπληκτο αὐτοδιαφημιστή καί μεγεθύνουν τό ρήγμα τῆς περιφρόνησης.

Θέλω νά προλάβω τό ἐνδεχόμενο μιᾶς βίαιης παραχάραξης καί ἄλλων Καινοδιαθηκικῶν κειμένων, πού, ἐνδεχομένως θά ἐπιχειρήσετε, γιά νά ἀπολογηθεῖτε, ὄχι σέ μένα, ἀλλά στόν ὁποιοδήποτε φίλο σας ἤ καί ἀντίπαλό σας, ὅταν θά τολμήσει νά σᾶς ἐμφανίσει τούτη τήν ἔντονη ἔνστασή μου. Σέ μιᾶ τέτοια, ἐνδεχόμενη, πρόκληση, ἴσως ἀποσύρετε τήν ἐπιμονή σας ἀπό τόν ἰσχυρισμό, ὅτι ὁ Παῦλος παρακινεῖ τό μαθητή του Τιμόθεο νά γνωστοποιεῖ πρὸς κάθε κατεύθυνση τή δράση του καί τά κατορθώματά του. Δέν ἀποκλείεται, ὅμως, νά πλάσετε, ἐσπευσμένα, ἕνα ἄλλο ἀπολογητικό μοτίβο, γιά νά ἐπενδύσετε μέ αὐτό τήν ἄστοχη συμπεριφορά σας. Ἴσως ἰσχυριστεῖτε, ὅτι καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος, σέ κάποια κεφάλαια τῶν Ἐπιστολῶν του, δικαιολογεῖται καί ἀπολογεῖται στά μέλη τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν. Καί, σέ περιπτώσεις, πού συναντάει ἀμφισβητήσεις τοῦ ἀποστολικοῦ του χαρίσματος καί μεμφιμοιρίες ἀπό μονάδες ἢ ὁμάδες πιστῶν, ὑψώνει τή φωνή του καί ἐπικαλεῖται τό χάρισμα, πού τοῦ δόθηκε, νά εὐαγγελίζεται στά ἔθνη.

Γιά νά μή πέσετε σέ βιαστικές ἐρμη-

νεῖες καί σέ ἄστοχες κρίσεις, σᾶς εἰσηγοῦμαι νά διαβάσετε προσεκτικά τά σχετικά κείμενα καί νά μή βγάλετε συμπεράσματα, προτοῦ συμβουλευτεῖτε σοβαροῦς, πατερικούς σχολιασμούς. Ἄν σκύψετε μέ προσοχή, θά διαπιστώσετε μέ πόση δυσχέρεια καί μέ πόση ἐπιφύλαξη ὁ Ἄπόστολος ὑποκύπτει στό χρέος νά ἐκθέσει εὐαίσθητα μυστικά καί πτυχές τῆς ἀποστολικῆς του δράσης, πού θά ἤθελε νά τίς κρατήσκει κλειστές καί κρυφές ἀπό τούς ἀνθρώπους καί ἀνοιχτές μόνο στό ἀκοίμητο βλέμμα τοῦ Θεοῦ.

Ὅταν ἀναγκάστηκε νά ἀντιμετωπίσει, στήν Κόρινθο, κατά μέτωπο κάποιους μεμφίμοιρους, πού τόν κατηγοροῦσαν, ὅτι κινεῖται ἀπό κοσμικά καί σαρκικά ἐλατήρια-κατά τή διατύπωσή του: «τούς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατά σάρκα περιπατοῦντας» (Β΄ Κορινθ. ι΄ 2)-ἄνοιξε τήν καρδιά του καί μίλησε. Ὅχι γιά νά καυχθεῖ. Ἀλλά γιά νά προλάβει τίς παρεμβάσεις ἐκείνων, πού τολμοῦσαν νά ἐξισώνουν καί νά ταυτίζουν τούς ἑαυτούς τους μέ τούς «κλητούς» Ἀποστόλους καί νά παραπλανοῦν τίς ἀδύναμες συνειδήσεις. «Ὁ ποῦ, καί ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω τήν ἀφορμήν τῶν θελότων ἀφορμήν, ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται εὐρεθῶσι καθὼς καί ἡμεῖς» (Β΄ Κορινθ. ια΄ 12).

Καί ὅταν βρέθηκε σέ δύσκολη φάση καί ὑποχρεώθηκε νά φανερώσει, ὅτι ἔχει λάβει ἀποκλειστικές ἀποκαλύψεις ἀπό τόν Κύριο, τό κάνει μέ πολλή διστακτικότητα. Ἐξομολογεῖται ἐξ ἀρχῆς: «καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι» (Β΄ Κορινθ. ιβ΄ 1). Δέ μέ συμφέρει νά καυχθῶ, γιά ὅλα αὐτά, πού μοῦ ἀποκαλύφθηκαν ἀπό τόν παντογνώστη Κύριο. Καί ἐκδιπλώνει τό περιστατικό

σέ τρίτο πρόσωπο. Σά νά μήν ἔγινε ἡ ἀποκάλυψη στὸν ἴδιο, ἀλλὰ σέ κάποιον ἄλλο. Καί ἐξομολογεῖται: «*ὑπὲρ τοῦ τοιοῦτου καυχῆσομαι, ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι*» (στ. 5). (Γιὰ τὸν ἄνθρωπο, πού δέχτηκε τέτοια δῶρα καί τέτοιες ἀποκαλύψεις ἀπὸ τὸ Θεό, θά καυχηθῶ. Γιὰ τὸ ἄτομό μου, ὅμως, πού εἶναι ἀδύνατο καί ἁμαρτωλό, δέ θά καυχηθῶ. Καί, ὕστερα ἀπὸ ὅλη τὴν ἐξομολογητικὴ στήριξη τοῦ ἀποστολικοῦ του χαρίσματος, ἀφήνει νά βγεῖ ἀπὸ τὴν ψυχὴ του ὁ στεναγμός: «*Γέγονα ἄφρων καυχώμενος! ὑμεῖς με ἠναγκάσατε. ἐγὼ γὰρ ὦφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι· οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδὲν εἶμι*» (στ. 11).

Τὴν ἀρνητικὴ ἄποψη, πού εἶχε ὁ ἀπόστολος Παῦλος γιὰ τὴν ἐπιδεικτικὴ ἀναφορά σέ ποικίλες, ποιμαντικὲς δραστηριότητες ἀπὸ μέρους τῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας, μέ μόνο κίνητρο τὴν αὐτοπροβολή, τὴν ἰχνογραφεῖ μέ ζωηρὲς πινελιὲς καί τὴ σχολιάζει ἐπιτιμητικὰ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.

Ἀπὸ τὸν πλοῦτο τῶν ἀναφορῶν του ἐπιλέγω μερικὲς, ἐλάχιστες καί σᾶς τίς παρουσιάζω, μέ τὴν κρυφὴ ἐλπίδα, ὅτι θά σᾶς βοηθήσουν στὴν ἀναθεώρηση τῆς ἀντι-Ἀποστολικῆς καί ἀντι-Πατερικῆς πρακτικῆς σας.

Κατὰ τὸ σχολιασμό τοῦ χωρίου Β' Κορινθ. ι' 2, πού ἀνέφερα λίγο παραπάνω, κάνει τούτῃ τὴ σφαιρικὴ παρατήρηση: «*Τὸν δὲ γενναῖον ἄνδρα οὐ μόνον ἐφ' οἷς οὐκ ἔχει καυχᾶσθαι οὐ δεῖ, ἀλλ' οὐδέ ἐν οἷς κέκτηται· καθάπερ ὁ μακάριος οὗτος ἐποίει, καθάπερ ὁ*

πατριάρχης Ἀβραάμ, λέγων, "Ἐγὼ δὲ εἶμι γῆ καὶ σποδός". Ἐπειδὴ γὰρ οὐκ εἶχεν εἰπεῖν ἁμαρτήματα, ἀλλ' ἔλαμπεν ἀπὸ κατορθωμάτων, πανταχοῦ περιδραμῶν, καὶ μὴ εὐρῶν τινα καθ' ἑαυτοῦ μεγίστην λαβὴν, ἐπὶ τὴν φύσιν καταφεύγει· καὶ ἐπειδὴ τὸ τῆς γῆς ὄνομα ὀπωσδήποτε σεμνόν, καὶ τὸ τῆς σποδοῦ προσέθηκε» (Migne τ. 61, στ. 560). (Ὁ γενναῖος ἄντρας, ὃχι μόνο δέν πρέπει νά καυχᾶται γιὰ πράγματα, πού δέν τὰ ἔχει, ἀλλὰ οὐτε καὶ γι' αὐτά, πού ἔχει. Πρέπει νά κάνει ἔτσι, ὅπως ἔκανε ὁ πατριάρχης Ἀβραάμ, πού ἔλεγε: ἐγὼ εἶμαι χῶμα καὶ στάχτη. Ἐπειδὴ ὁ Ἀβραάμ δέν εἶχε ἁμαρτίες, γιὰ νά τίς ἀναφέρει καί, μέ τὴν παρουσιάσή τους, νά ταπεινώσει τὸν ἑαυτό του, ἀλλὰ ἡ προσωπικότητά του ἔλαμπε ἀπὸ κατορθώματα, ἔκανε μιὰ εὐρύτατη ἔρρευνα καί, μὴ βρίσκοντας κάποια σοβαρὴ ἀφορμὴ, πού νά τὸν ταπεινώσει, καταφεύγει στὴ φύση. Καί ἐπειδὴ τὸ χῶμα τῆς γῆς εἶναι χρησιμο καὶ ἀξίζει τὸ σεβασμὸ μας, γιὰ νά σημάνει τὴν εὐτελεῖ ἀξία τοῦ προσώπου του, πρόσθεσε, τὴν παρομοίωσή του μέ τὴ σκόνη. Γι' αὐτὸ καί κάποιος ἄλλος ἔλεγε: Γιατί ὑπερηφανεύεται τὸ χῶμα καὶ ἡ σκόνη;).

Στὴν ἐπόμενη ἀκριβῶς ὁμιλία του, πού ἀναφέρεται στὴν κρίση τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ὅτι οἱ ψευδάδελφοὶ εἶναι «*ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ*» διατυπώνει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος τούτῃ τὴν ὀξύτατη κρίση: «*Οὐδὲν οὕτω διαβολικόν, ὡς τὸ πρὸς ἐπίδειξιν τι ποιεῖν*» (στ. 564). (Τίποτα δέν εἶναι τόσο διαβολικὸ, ὅσο εἶναι ἡ προσπάθεια τοῦ ἀνθρώ-

που νά κάνει κάποιο έργο μόνο και μόνο για νά έπιδειχθεΐ).

Λίγο παρακάτω ιστορεί την έξαρση τής αγανάκτησης του Παύλου, για τίς πράξεις των ψευδαποστόλων και την ανάγκη, πού ένοιωσε, νά άμυνθεΐ, παρουσιάζοντας τό εύρος και την ποιότητα του δικου του άποστολικου έργου. «*Άλλ' όμως και ούτω μετρίως τῷ πράγματι κέχρηται. Ου γάρ εΐπεν, "Ίνα καυχῆσωμαι. Καί μικρόν μέλλων καυχᾶσθαι, πάλιν και ἑτέρα κέχρηται παραιτήσει, λέγων, "Ο λαλῶ, ού κατά Κύριον λαλῶ, ἀλλ' ὡς ἐν άφροσύνη, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχῆσεως. Ὁρᾷς πῶς τό καυχᾶσθαι ούκ ἔστι κατά Κύριον; "* "Όταν γάρ πάντα ποιήσητε", φησί, "λέγετε, ὅτι Ἄχρειοι δοῦλοι ἔσμεν". Ἄλλ' αὐτό μέν καθ' ἑαυτό ούκ ἔστι κατά Κύριον· ἀπό δέ τῆς διανοίας τοῦτο γίνεται. Διά τοῦτο εΐπεν, "Ο λαλῶ· ού τήν αΐτίαν διαβάλλων, ἀλλά τά ρήματα» (Migne τ. 61, στ. 565). (Άλλά, ακόμα και όταν αναγκάζεται νά άπολογηθεΐ, χρησιμοποιεΐ μετριοπαθεΐς έκφρασεις. Δέν εΐπε: Αὐτά, πού λέω, τά λέω για νά καυχηθῶ. Και όταν πιέζεται και τολμάει νά μιλήσει για τόν έαυτό του και νά καυχηθεΐ, ἔστω για λίγο, και πάλι χρησιμοποιεΐ άλλη έκφραση ταπεινωτική και ὑποχωρητική, λέγοντας: Αὐτό, πού λέω, δέν τό λέω μέ έντολή του Κυρίου, αλλά διατυπώνω αὐτή τήν καύχηση, σάν νά βρίσκομαι σέ κατάσταση άφροσύνης. Βλέπεις, πῶς τό νά καυχᾶται κανείς δέν εΐναι σύμφωνο μέ τό θέλημα του Κυρίου; Ὁ Κύριος λέει: όταν κάνετε ὅλα ἐκεΐνα, πού σᾶς ἔχουν διαταχτεΐ, νά λέτε, ὅτι εΐμαστε δοῦλοι ἄχρηστοι. Ἡ καύχηση, λοιπόν, καθ' ἑαυτήν, δέν εΐναι σύμφωνη μέ τό θέ-

λημα του Θεου, ἀλλ' έκπορευεται από τήν ανθρώπινη διάνοια. Για τό λόγο αὐτό ὁ Ἄπόστολος χρησιμοποίησε τήν έκφραση: "αὐτό, πού λαλῶ", για νά δείξει, ὅτι κατακρίνει τά λόγια τῆς καύχησης και ὄχι τήν πρόθεση, γιατί ὁ ἴδιος δέν εΐχε τή διάθεση και τή θέληση νά καυχηθεΐ).

Θά μπορούσα νά μεταφέρω ἐδῶ σειρά ἀτέλειωτη από τίς διακριτικές ἐπιφυλάξεις του Παύλου, νά εμφανίσει και νά ἐπαινέσει τό έργο του και σειρά, παράλληλη, από συγκλονιστικές, έκμυστηρεύσεις του, οί ὁποῖες ἀναφέρονται στήν πρότερη ζωή του, στό διωκτικό έργο, πού άσκοῦσε ἴσαμε νά φτάσει στήν πύλη τῆς Δαμασκου και στή συντριβή τῆς μετάνοιας, πού τόν ανύψωσε στό τιμητικό άποστολικό ὑπόργημα. Και θά μπορούσα, ἐπικουρικά και ἐρμηνευτικά, νά μεταφέρω και τούς φωτισμένους, ἀκριβέστατους Χρυσσοστομικούς σχολιασμούς, πού ἐξηγοῦν τά Καινοδιαθηκικά κείμενα και, ταυτόχρονα, ίχνογραφοῦν τό ἦθος του Ἄποστολου των Ἐθνῶν. Ἄποφεύγοντας τήν πλησμονή των παραθέσεων, θά περιορισθῶ στή μεταφορά ενός ακόμη άποσπάσματος, από τήν ἐπόμενη, ἐρμηνευτική ὁμιλία του.

«*Όρα πάλιν αὐτόν ἀναδυόμενον, και παρατήσει χρώμενον, και προδιορθώσει... Τόλμαν και άφροσύνην λαλεΐ τό περί έαυτου μέγα τι λέγειν, και ταῦτα ανάγκης οὔσης, παιδεύων ἡμᾶς ἐκ περιουσίας τό τοιοῦτον φεύγειν. Εΐ γάρ μετά τό πάντα ποιῆσαι, ἀχρείους δεΐ καλεΐν έαυτούς· οὔδεμιᾶς κατεπειγούσης αΐτίας, τίνος ἄν εΐῃ συγγνώμης ἄξιος ἐπαΐρων τις έαυτόν και κομπάζων; Διά τοῦτο και ὁ Φαρισαῖος ἔπαθεν ἄπερ ἔπαθε, και ἐν λιμένι ναυάγιον ὑπέ-*

μεινεν, ὅτι τούτω προσέρρηξε τῷ σκοπέλω. Διά τοῦτο καί ὁ Παῦλος μυρίαν ἀνάγκην ὀρώων, ὅμως ἀναδύεται, καί συνεχῶς ἀναμιμνήσκει ὅτι ἀφροσύνης τό τοιοῦτόν ἐστι» (Migne τ. 61, στ. 570).

(Πρόσεξέ τον γιά μιὰ ἀκόμα φορά, πῶς ἀποτραβιέται ἀπό τήν αὐτοπροβολή, πῶς παραιτεῖται ἀπό τήν καύχηση καί πῶς, προκαταρκτικά ἐπιχειρεῖ νά διορθώσει τίς συνέπειες... Τό νά λέει κάτι μεγάλο γιά τόν ἑαυτό του, τό ἀποκαλεῖ τόλμη καί ἀφροσύνη, ἔστω καί ἂν τό κάνει, ὅταν παρίσταται σοβαρή ἀνάγκη. "Ἐτσι διδάσκει καί μᾶς νά ἀποφεύγουμε κάτι παρόμοιο. Γιατί, ἂν ὅταν ἐκπληρώνουμε ὅλες τίς ὑποχρεώσεις μας, πρέπει νά ἀποκαλοῦμε τούς ἑαυτούς μας ἄχρηστους δούλους, ποιᾶς συγγνώμης μπορεῖ νά ἀξιωθεῖ ἐκεῖνος, πού, δίχως νά τόν ἀναγκάζει κάποια σοβαρή καί κατεπιείγουσα αἰτία, ἐπαίρει τόν ἑαυτό του καί κομπάζει; Γι' αὐτό τό λόγο καί ὁ Φαρισαῖος ἔπαθε αὐτά, πού ἔπαθε καί ναυάγησε μέσα στό λιμάνι, πέφτοντας στό σκόπελο. Γιά τόν ἴδιο λόγο καί ὁ Παῦλος, βλέποντας μπροστά του μύριες ἀνάγκες, πού τόν ὑποχρεώνουν νά ἀπολογεῖται, συνεχῶς, ἀποτραβιέται καί ὑπενθυμίζει στούς ἀκροατές του ὅτι ἡ καύχηση εἶναι ἀφροσύνη).

Αὐτό εἶναι, φίλοι Ἱεράρχες, τό ὀφειλετικό ἀποτράβηγμα τῶν ἀγίων Ἀποστόλων καί τῶν προτύπων Πατέρων μας ἀπό τό πνεῦμα καί ἀπό τήν πρακτική τῆς μάταιης αὐτοπροβολῆς, πού ἀποκαθλώνει ἀπό τό εἰκονοστάσι τῆς προσοχῆς καί τῆς λατρείας τό Θεανδρικό Πρόσωπο τοῦ σταυρωμένου Λόγου καί ἐγκαθιστᾶ στήν ἱερή αὐτή θέση τήν

ἀποκρουστική ἀνθρώπινη ματαιοδοξία.

Οἱ Ἀπόστολοι μοχθοῦσαν, πονοῦσαν, σήκωναν τό σταυρό τῆς περιφρόνησης καί τῶν ποικίλων διωγμῶν, καί τήν περιπέτειά τους αὐτή τή βίωναν ὡς προέκταση τῶν διωγμῶν καί τῆς σταυρικῆς ὀδύνης, πού ἔζησε ὁ Κύριος. Δέν ἀκύρωναν, ὅμως, τό ἀποστολικό τους λειτούργημα, μέ τίς πλαστές ἐπενδύσεις, μέ τίς ὁποῖες οἱ κοσμικοὶ ἄρχοντες μυθοποιοῦσαν τό πρόσωπό τους καί τήν ἐξουσιαστική ἐμφάνισή τους.

Καί οἱ Πατέρες μας, οἱ γνήσιοι μαθητές καί συνεχιστές τῶν Ἀποστόλων, βημάτιζαν ταπεινά, ἔξω ἀπό τά γήπεδα τῆς χλιδῆς καί τῆς ἐπίδειξης, πού ἔστηναν καί ἐκμεταλλεύονταν οἱ ἐξουσιαστές καί οἱ ἐκμεταλλευτές τῆς λαϊκῆς ἀφέλειας. Κρατοῦσαν μέ δέος καί ἀφοσίωση τήν παρακαταθήκη τῆς ἀλήθειας καί μετέφεραν, σέ κάθε γωνιά καί σέ κάθε ὑπαρξη τόν ἀτίμητο θησαυρό τῆς πίστες στό Πρόσωπο τοῦ Θεανθρώπου καί τή λυτρωτική Χάρη τοῦ Σταυροῦ.

Ὡστόσο, κατά τή μακρότατη ἱστορική διαδρομή, τά φαινόμενα τῆς ἐκκοσμίκευσης δέν ἔλλειψαν. Στιγματισμένοι παράγοντες, πού δέ διέθεταν τήν «ἔξωθεν καλήν μαρτυρίαν», εἰσχωροῦσαν στό Ἱερό Θυσιαστήριο, μέ τόν ἔνοχο, ὑποκάρδιο πόθο τῆς ἀνάδειξης σέ κυρίαρχους καί δυνάστες τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκογένειας. Αὐτοί, δέν ἀπεκδύονταν τήν ἐγωπάθεια, ἀνηφορίζοντας πρὸς τά ἀποστολικά ἀξιώματα. Δέν υἱοθετοῦσαν τό ταπεινό, Πατερικό φρόνημα. Βημάτιζαν ἀγέρωχα. Ἀντέγραφαν, μέ πιστότητα, τά καταπιεστικά πρότυπα, πού ἔβλεπαν στίς αὐτοκρατορικές αὐλές. Ὁδηγοῦσαν(!!) τό

ποίμνιο μέ τή χρήση τοῦ κοσμικοῦ μα-
στιγίου. Καί δέν ἀπέφευγαν τήν αὐτο-
θαυμαστική περιαιτολογία. Ἔδιναν τό
στίγμα τοῦ ἄρχοντα-ἐξουσιαστή. Καί
ἀπαιτοῦσαν δουλική ἐξάρτηση καί ὀλο-
κληρωτική ὑποταγή.

Φίλοι Ἱεράρχες, ἄν φυλλομετρεῖστε,
ἔστω καί βιαστικά, τά παλιά καί τά
σύγχρονα ἀπομνημονεύματα τῶν ἐκ-
κλησιαστικῶν μας ἐξελίξεων, θά συν-
αντήσετε, ὅπωςδήποτε, τίς ἀλλοτριω-
μένες προσωπικότητες τῶν λειτουρ-
γῶν, πού ἐπένδυσαν στήν προβολή καί
στή δόξα. Θά διακριβώσετε, ὅμως-
ἴσως μέ ἀπρόσμενη ἐκπληξη, ἴσως μέ
τήν προσθήκη ντοκουμέντων ἐπιβε-
βαιωτικῶν τῆς πρότερης, ἀρνητικῆς
ἐμπειρίας σας-ὅτι ἡ ἐγωϊστική αὐ-
τοπροβολή καί ἡ ὑπέρμετρη καύχηση
δέν πέρασαν, ὡς δάφνες δόξας, στίς
προθήκες τῆς ἱστορίας. Μπλοκαρίστη-
καν μπροστά στό ἀδιαπέραστο τείχος
τῆς καθολικῆς περιφρόνησης. Καί ἐκ-
φορτώθηκαν στίς χωματερές τῶν ἀ-
χρήστων.

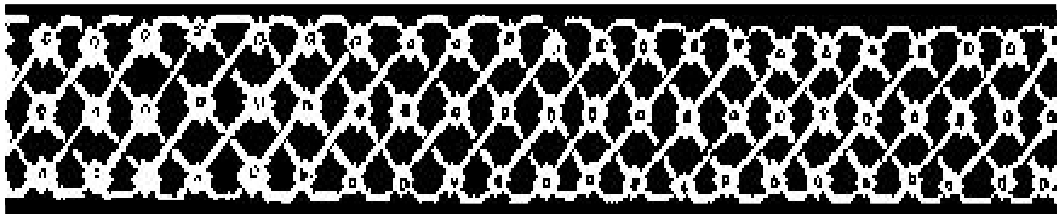
Ἄν ἀμφισβητεῖτε τήν ἀναποτελε-
σματικότητα τῆς ὑπερφίαλης αὐτο-
προβολῆς, κάνετε μιά πρόχειρη ἀνα-
σκαφή στά ράφια τῶν ἀπόβλητων,
πού ὅπωςδήποτε ὑπάρχουν σ' ὅλες τίς
θεολογικές καί ἐκκλησιαστικές βιβλιο-
θήκες-καί δέν ἀποκλείεται νά ὑπάρ-
χουν καί στή δική σας-καί θά βρεῖτε
ἐκεῖ, σκονισμένα καί περιφρονημένα,
τά πλουμιστά, πολύχρωμα περιοδικά
καί τά ὀγκώδη βιβλία, πού ἐκδόθηκαν
γιά νά ἐπιβάλουν, ὡς καταξιωμένες
προσωπικότητες, μέτρια ἢ ἀσήμαντα
ἀναστήματα. Ὅλοι αὐτοί ὄνειρευτή-
καν τά ὕψη. Τούς ὑπερυψωμένους

θρόνους. Τίς ἰαχές. Τά χειροκροτήμα-
τα. Ἐπειδή, ὅμως, δέν εἰσέπραξαν τή
λαϊκή ἀναγνώριση, ἔκαψαν μόνοι τους
τό λιβάνι τῆς αὐτοκαύχησης. Καί ἰσχυ-
ρίστηκαν, πῶς αὐτοπροβάλλονται,
γιάτί τούς τό ἐπιβάλλει ὁ Ἀπόστολος
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Παῦλος, μέ τή σύ-
στασή του: «τὴν διακονίαν σου πλη-
ροφόρησον». Ἡ «πληροφόρηση» τους,
ὅμως, τόσο ἐπίμονη καί τόσο δαπαν-
νηρή, δέν ἔπεισε καί δέν ἐπηρεάσε κα-
νένα ἔξω ἀπό τά ἀνάκτορα τῆς χλιδῆς
τους καί δέν ἐνέγραψε τό ὄνομά τους
στό ἱστορικό κατάστιχο τῶν μεγάλων
ἀνδρῶν καί στό συναξάρι τῶν ἐκκλησι-
αστικῶν λειτουργῶν, πού ἀναδιφοῦν
μέ λαχτάρα καί εὐλάβεια τά πιστά μέ-
λη τῆς Ἐκκλησίας.

Φίλοι Ἱεράρχες, Μή προσπερνᾶτε,
ἀδιάφορα, τά διδάγματα τῆς ἱστορίας.
Μὴν αὐταπατάσθε, ὅτι θά καταφέρετε
νά κερδίσετε τήν πάνδημη ἀναγνώ-
ριση, μέ τά φῶτα καί μέ τίς πομπώδεις
ἐκφράσεις τῆς πληρωμένης διαφήμι-
σης. Καί μὴ διαστρέφετε τίς ἀποστολι-
κές προτροπές, γιά νά ἐπικαλύψετε
τήν ἀδόκιμη, ἀφόρητα ἐγωϊστική καί
τραγικά φαρισαϊκή, δημόσια προέλα-
σή σας.

Οἱ πληρωμένοι προβολεῖς, πού προσ-
ανατολίζουν τή λαϊκή προσοχή στήν
πολυδάπανη, χλιδάτη ἀμφίεσή σας,
κάποτε θά σβήσουν. Καί τό πορτρέτο
σας θά χαθεῖ μέσα στό πυχτό σκοτάδι.
Τά ἀχνά, ὅμως, ἀστέρια τῶν ταπεινῶν
δούλων τοῦ Θεοῦ, τῶν ἀδελφῶν μας,
πού περπάτησαν καί περπατοῦν, μέ πι-
στότητα, στήν ἀτμόσφαιρα τῆς διακρι-
τικῆς σιωπῆς καί τῆς ἐνσυνείδητης ἀ-
φάνειας, θά ἐξακολουθήσουν νά λάμ-

Ποιμαντικές επισημάνσεις από την παγκόσμια Ὁρθοδοξία.

Δήλωση Ἐπισκόπων γιά τό γάμο ὁμοφυλόφιλων: Τό ἔθνος μας σέ ἠθική κρίση.

(Σ.μ. Πολύ προβάλλεται στίς μέρες μας τό αἴτημα κάποιων νά καθιερωθεῖ καί στήν πατρίδα μας ὁ γάμος ὁμοφυλόφιλων. Ἀνάλογες διεργασίες γίνονται ἐδῶ καί μερικά χρόνια καί σ' ἄλλες χώρες τοῦ δυτικοῦ κόσμου, ὅπως π.χ. στήν Ἀμερική. Παραθέτουμε στή συνέχεια σέ μετάφραση μιᾶ Δήλωση πού ἐξέδωσε τό 2003 ἡ «Μόνιμη Συνδιάσκεψη τῶν Κανονικῶν Ἐπισκόπων στή Βόρεια καί Νότια Ἀμερική», (SCOBA), μιᾶ διορθόδοξη συμβουλευτική ἐπιτροπή ἐκπροσώπων τῶν Ὁρθοδόξων δικαιοδοσιῶν σ' ὁλόκληρη τήν Ἀμερικανική Ἡπειρο, σχετική μέ τό θέμα αὐτό).

27 Αὐγούστου 2003

SCOBA

Μόνιμη Συνδιάσκεψη τῶν Κανονικῶν Ὁρθοδόξων Ἐπισκόπων τῆς Ἀμερικῆς.

Διεύθ. 8 East 79th Street, New York, NY 10021.

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ SCOBA ΓΙΑ ΤΗΝ
ΗΘΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΟ ΕΘΝΟΣ ΜΑΣ.

.....
που, νά τραβοῦν τήν κοινή προσοχή, νά ἐμπνέουν, νά συγκινοῦν καί νά χειραγωγοῦν στά πόδια τοῦ Ἐσταυρωμένου Κυρίου μας, ἐκεῖ, πού ἀναβλύζει ἡ λυτρωτική Χάρη καί ἡ ὁδηγητική Ἀγάπη.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ὡς μέλη τῆς «Μόνιμης Συνδιάσκεψης τῶν Κανονικῶν Ὁρθοδόξων Ἐπισκόπων στήν Ἀμερική» (SCOBA), πού ἐκπροσωποῦμε περισσότερο ἀπό 5 ἑκατομμύρια Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν στίς Ἠνωμένες Πολιτεῖες, τόν Καναδά καί τό Μεξικό, ἐκφράζουμε τή βαθιά ἀνησυχία μας γιά τίς τελευταῖες ἐξελίξεις, πού ἀφοροῦν τίς «ὁμοφυλοφιλικές συζητήσεις».

Ἡ Ὁρθόδοξη Χριστιανική διδασκαλία γιὰ τὸ γάμο καὶ τὴ σεξουαλικότητα, στέρεα θεμελιωμένη στὴν Ἁγία Γραφή, στὴν παράδοση 2000 χρόνων τῆς Ἐκκλησίας καὶ στό κανονικό δίκαιο, ὀρίζει ὡς γάμο τὴ συζυγική ἔνωση ἑνὸς ἄντρα καὶ μιᾶς γυναίκας, καὶ ὅτι αὐτός ὁ αὐθεντικός γάμος εὐλογεῖται ἀπὸ τὸ Θεό, ὡς μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας. Οὔτε ἡ Γραφή, οὔτε ἡ Ἱερὴ Παράδοση εὐλογοῦν ἢ ἐγκρίνουν ἔνωσεις μεταξὺ προσώπων τοῦ αὐτοῦ φύλου.

Ἡ Ἁγία Γραφή βεβαιώνει ὅτι ὁ Θεός δημιουργεῖ τὸν ἄντρα καὶ τὴ γυναίκα «κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν» δική Του (Γεν. α' 27-31), ἔτσι ὥστε νὰ μποροῦν, ὅσοι ἔλαβαν αὐτὴ τὴν κλήση, νὰ ἀπολαμβάνουν μιὰ συζυγική ἔνωση, ἢ ὅποια κατὰ ἰδεώδη τρόπο ὀδηγεῖ στὴν τεκνογονία. Μπορεῖ νὰ μὴ εἶναι καρποφόροι ὅλοι οἱ γάμοι ὡς πρὸς τὴ γέννηση παιδιῶν, ὅμως, σὲ κάθε περίπτωση αὐτὴ ἢ ἔνωση ὑπάρχει γιὰ νὰ παράγεται ἀπὸ ἕναν ἄντρα καὶ μιὰ γυναίκα μιὰ νέα πραγματικότητα τὸ «εἰς σάρκα μίαν». Πράγμα, πού προϋποθέτει σχέσεις, βασισμένες στὴ δυνατότητα τῶν φύλων νὰ ἀλληλοσυμπληρώνονται. «Ἔρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός... ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ» (Μαρκ. ι' 6, 8).

Ἡ ἔνωση ἑνὸς ἄντρα καὶ μιᾶς γυναίκας στό Μυστήριο τοῦ Γάμου ἀντικατοπτρίζει τὴν ἔνωση τοῦ Χριστοῦ μέ τὴν Ἐκκλησία Του (Ἐφεσ.

ε' 21-33). Μέ αὐτὴ τὴν ἔννοια, ὁ γάμος εἶναι κατ' ἀνάγκη μονογαμικός καὶ ἑτεροφυλικός. Στό πλαίσιο αὐτῆς τῆς ἔνωσης οἱ σεξουαλικές σχέσεις τῶν συζύγων πρέπει νὰ διαφυλάσσονται καὶ νὰ προστατεύονται σὰ μιὰ ἀγνή ἔκφραση τῆς ἀγάπης τους, πού ἔχει τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸ ἦταν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιὰ τὰ ἀνθρώπινα πλάσματά Του. Παρά ταῦτα, σήμερα αὐτός ὁ θεῖος στόχος τίθεται σταδιακά ἐν ἀμφιβόλω. Ἀμφισβητεῖται τὸ κύρος του ἢ ἀπορρίπτεται ἐντελῶς, ἀκόμα καὶ μέσα σὲ κοινότητες πιστῶν, ὡς ἀποτέλεσμα κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν πιέσεων, πού σκοπεύουν νὰ καθιερώσουν ὡς ὁμαλές τίς ὁμοφυλοφιλικές σχέσεις, νὰ τίς νομιμοποιήσουν, ἀκόμα καὶ νὰ τίς ἱεροποιήσουν.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δέν μπορεῖ καὶ δέν πρόκειται νὰ εὐλογήσει συζυγίες ὁμοφυλοφίλων. Ἐνῶ ὁ γάμος ἑνὸς ἄντρα μέ μιὰ γυναίκα εἶναι ἱερός θεσμός, πού ἔχει ὀριστεῖ ἀπὸ τὸ Θεό, οἱ ὁμοφυλοφιλικές συζυγίες δέν ἔχουν θεῖα καταγωγή. Ἀντίθετα, οἱ ὁμοφυλοφιλικές συμπεριφορές καταδικάζονται ἀπὸ τὴ Γραφή, ὅπως ἡ μοιχεία καὶ ἡ πορνεία (Ρωμ. α' 24-27, Α' Κορ. στ' 9, 10, Α' Τιμοθ. α' 10). Ἐς τονίσουμε, παρά ταῦτα, ὅτι τὰ ἄτομα μέ τάσεις πρὸς τὴν ὁμοφυλοφιλία πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζονται μέ τὴν εὐσπλαχνία καὶ τὴν ἀγάπη, πού παρέχει πλουσιοπάροχα σ' ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός. Ὅλοι

οί άνθρωποι καλούνται από τό Θεό νά ανέβουν πνευματικά καί ἠθικά ἔχοντας στόχο τήν ἀγιότητα.

Ὡς προϊστάμενοι τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀμερικῆς καί μέλη τῆς SCOBA, ἐκφράζουμε ὁμοφώνως τήν ἀγωνία μας γιά τίς σύγχρονες ἐξελίξεις. Εὐχόμεστε καί προσευχόμεστε τό ἔθνος μας νά τιμήσει καί νά διατηρήσει ἀναλλοίωτο τόν πατροπαράδοτο τύπο γάμου, πού συνιστᾶ μιᾶ μόνιμη καί ὑπεύθυνη ἔνωση μόνο μεταξύ ἑνός ἄντρα καί μιᾶς γυναίκας.

+ Ἀρχιεπίσκοπος ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Πρόεδρος.

Ἑλληνική Ὁρθόδοξη Ἀρχιεπισκοπή τῆς Ἀμερικῆς.

+ Μητροπλίτης ΓΕΡΜΑΝΟΣ.

Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στήν Ἀμερικῆ (OCA).

+ Μητροπολίτης ΦΙΛΙΠΠΟΣ, Ἀντιπρόεδρος.

Ἀντιοχειανή Ὁρθόδοξη Χριστιανική Ἐκκλησία τῆς Βορείου Ἀμερικῆς.

+ Ἀρχιεπίσκοπος ΝΙΚΟΛΑΟΣ.

Ρουμανική Ὁρθόδοξη Ἀρχιεπισκοπή εἰς Ἀμερικῆ καί Καναδά.

+ Μητροπολίτης ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ.

Σερβική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἰς ΗΠΑ καί Καναδά.

+ Μητροπολίτης ΙΩΣΗΦ.

Βουλγαρική Ἀνατολική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

+ Μητροπολίτης Ἀμισοῦ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.

Ἀμερικανική Καρπαθο-Ρωσική Ὁρθόδοξη Ἐπισκοπή εἰς ΗΠΑ.

+ Μητροπολίτης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Οὐκρανική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἰς ΗΠΑ.

+ Ἐπίσκοπος Φιλομηλίου ΗΛΙΑΣ.

Ἀλβανική Ὁρθόδοξη Ἐπισκοπή τῆς Ἀμερικῆς.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτῆτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλών Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X